

יום ג', כ"ה בשבט תשס"ז (13 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

גורדון הצמחוני...

הצמחונות, אף על-פי שאינה מהווה מרכיב מרכזי בהגותו של א' ד' גורדון, היוותה מרכזי באורח-חיו - תופעה חריגה בימים ההם. כאן, קטעים מתוך מכתב של גורדון לנתן ביסטריצקי, עורך קובץ מאמרים על הצמחונות, בו טענות רבות הנשמעות אף כיום בוויכוחים שבין צמחונים ל"בשרנים" (בלשונו של גורדון):

צמחונות - מחויבות רצינית

"...היחס הרגיל אפילו בקרב הצמחונים הוא לפי שעה לא כאל דבר שבחובה מוחלטת, שבתביעה אנושית יסודית, כי אם כאל איזה לוקסוס רוחני, או כאל איזו מידת חסידות, מורגש משהו של אי-טבעיות וממילא - גם משהו מן המגוחר. אפילו לאמר בפשיטות "אני צמחוני, אינני אוכל בשר", כמו שאומר אדם למשל: "אינני אוכל בצל או שום" וכדומה, על הרוב מתקשים, כאילו יש בזה במקצת משום יהירות או משום אי-טבעיות..."

"ובאמת היחס אל הצמחונות, זאת אומרת בשורה האחרונה, היחס אל בעלי-החיים, הוא אבן הבוחן היותר נאמנה, הגלויה והברורה של כל יחסינו אל החיים והעולם כמו שהם, בלי כחל ובלי פרכוס. היחס אל בעלי-החיים, שאינו משוחד, שאין עמו שום חשבון של תשלום גמול, שום מניעים של תועלת, של כבוד וכדומה, גלויים או נסתרים, מראה לנו באספקלריה מאירה מאין כמוה, בבהירות כמעט מוחשית, מה הם כל הצדק, האמת, וכל יתר המידות העליונות, שאנחנו כל-כך אוהבים לראות את עצמנו, כאילו אנחנו נותנים את נפשנו עליהם. צדק, אמת, וכו' - וטביחת בעלי-חיים ואכילתם!"

אכילת בשר - של בני-אדם וחיות אחרות

"ובאמת איזה הבדל יסודי, אנושי-קוסמי בין אכילת בשר בהמה ובין אכילת בשר אדם? ההבדל הוא רק בזה, שאוכל אדם אוסר על עצמו רק את אכילת בני שבטו (את בני שבטם, גם אוכלי אדם אינם אוכלים), ואוכל בשר בהמה אוסר על עצמו גם את אכילת בני מינו, אבל לא יותר. ברור בעיני, כי אוכל אדם פיקח היה יכול לבטל ולהפוך למגוחכות את טענותיו של מי שהיה בא להראות לו את טעותו, באותו ההיגיון ובאותן ההוכחות מן החיים, שבשרנים פקחים משתמשים בהם כדי לבטל ולהפוך למגוחכה את הצמחונות.

תירוץ: "גם הצמחים חשים"

"... אומרים: הרי גם הצמחים חיים. נמצא, שגם הצמחונים ממיתים ואוכלים דבר שיש בו חיים. ומה יועילו, אפוא, בתקנתם?

"שני דברים קטנים יואילו הטוענים כך לשכוח או לבלי לראות. ראשית, אנחנו ע"פ גופנו יכולים לשפוט, כי אופן ההרגשה של הצמח, אם יש בו הרגשה, אינו כאופן ההרגשה של החי: אינו מרגיש כאב כמו החי. גם בגופנו יש צמחים: השערות, אשר בגזזנו אותן, איננו מרגישים שום כאב. שנית, אנחנו רואים, כי **הצמח בעצמו מכין מתוך עצמו דברים לאכילת בעלי-חיים**: המץ המתוק בשביל הרמשים, המועילים להפראתו, והפירות בשביל אוכלי הפירות, גם כן לצורך ההפראה. [בע"ה, סיום המאמר בדף של מחר, ביום ד'...]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל